

1. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління / Т.С.Клебанова, О.М.Бондар, О.В.Мозенков та ін. / За ред. О.В.Мозенкова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 272 с.

2. Мельник О.Г. Методичні положення з експрес-діагностики загрози банкрутства підприємства / О.Г. Мельник // Фінанси України. – 2010. - №6. – С.108-116.

УДК 336.71-026.23

М. О. Батюк
студентка, ДВНЗ «Університет банківської справи»,

В. І. Рудевська
к. е. н, доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «Університет банківської справи»

ОЦІНКА ПРОЦЕСІВ УКРУПНЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Важливою передумовою становлення збалансованої економіки України та її подальша інтеграція у світове господарство є розвиток банківської системи. Ефективне функціонування банківської системи є необхідною умовою розвитку ринкових відносин в Україні. Банківська система є найбільшим фінансовим посередником, що задовольняє потребу у фінансових ресурсах, як населення, так і окремих суб'єктів господарювання.

На разі банківська система України продовжує інтегруватися у світові глобалізаційні процеси, але для динамічного розвитку необхідно: укрупнення національних банківських установ шляхом злиття чи поглинань, для протистояння витісненню з ринку; вдосконалення механізмів державної фінансової підтримки банків; вихід банків на міжнародні фінансові ринки, відкриття філій та створення об'єднань із ТНБ; розробка відповідних законопроектів для посилення контролю над банківською діяльністю; тимчасово законодавчо обмежити рівень іноземного капіталу у вітчизняній

банківській сфері, щоб досягти необхідного рівня розвитку і підвищити конкурентоспроможність, у порівнянні із великими європейськими банками (так у Японії чи Швейцарії іноземний капітал у банківській системі займає не більше 8%).

Отже, укрупнення банківської системи проводиться через реорганізацію банків. Реорганізація банку – це злиття, приєднання, поділ, виділення банку, перетворення його організаційно-правової форми, наслідком яких є передача, прийняття майна банку, коштів, прав і обов’язків правонаступниками [1].

У світовій банківській практиці реорганізація широко використовуються як метод відбору найбільш ефективних і пристосованих до конкурентних умов кредитних установ. Багато великих національних і міжнародних банків виникли в результаті численних злиттів і поглинань з конкуруючими установами. У даний час банківська система України функціонує в умовах потреби у масштабних процесах консолідації й укрупнення діючих банків.

Стратегічною метою реорганізації комерційних банків є підвищення надійності і стійкості банківської системи України й окремого комерційного банку, забезпечення капіталізації банківської системи та стабільної роботи платіжної системи, захист інтересів кредиторів і вкладників, покращання фінансового стану комерційних банків, підвищення ефективності діяльності внаслідок концентрації або розділення капіталу банків, розширення або спеціалізації, переорієнтації діяльності банків та зростання довіри до цих банків (або новоствореного банку) [2].

Для сучасних українських банків мотив реорганізації перш за все – стратегія подальшого розвитку. Потрібно виділити дві стратегії чи тенденції: 1) взаємодія активів двох чи більше різних банків, що значно підвищить стан та результат діяльності кожної структури кожної окремої з взятих структур – це ще називають синергетичним ефектом, що дасть змогу підвищити конкурентність банку; 2) формувати привабливий інвестиційний клімат для іноземних інвесторів та підвищувати рівень управління банківською структурою [4].

Концентрацію банківського капіталу в процесі реорганізації доцільно забезпечувати шляхом: злиття банків із високоякісними активами; приєднання малоприбуткових банків, які мають вигідне територіальне розташування до фінансово стабільних банків; створення банківських об'єднань [3]. Злиття або об'єднання навіть невеликих банків з якісними активами дасть змогу значно збільшити розмір спільних активів і депозитів, що призведе до підвищення ринкової вартості акцій новоствореного банку. Середні за розміром банки можуть активно проводити поглинання та злиття з метою зростання своїх масштабів і зміцнення конкурентних позицій [5]. Злиття банків, особливо невеликих, вважається прогресивною тенденцією, якщо воно дає змогу стабілізувати їхнє фінансове становище, а саме: збільшити капітал банку (за рахунок концентрації капіталу зростає стійкість, стабільність і конкурентоспроможність банку); збільшити обсяг банківських послуг; забезпечити вигоду та інтереси акціонерів і кредиторів банку, скоротити апарат управління й адміністративні витрати; розширити філіальну мережу; створити більший банк, який може надавати кредити реальному сектору економіки (що особливо важливо для регіонів), тобто збільшити грошові потоки; поліпшити якість кредитного портфеля (через інвентаризацію та диверсифікацію кредитного портфеля) тощо.

Отже, укрупнення банків за зменшення їхньої кількості є природним процесом, що дозволяє банківському секторові забезпечити економію на масштабних опрацюваннях інформації про позичальників, мінімізувати ризики, витрати на інвестування і розміщення активів.

Список літератури:

1. Офіційний сайт НБУ – [Електронний ресурс] : <https://bank.gov.ua/control/uk/index>
2. Стратегія Національного банку України щодо реструктуризації і реорганізації банків у стані фінансової кризи // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2014. – № 3. – С. 46–56.

3. Тригуб О.В., Чернишов А.С. Ефективність реорганізації банківського сектору України – [Електронний ресурс]: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/4/51.pdf>

4. Стратегія розвитку банківської системи 2016-2020: «Синергія1 розвитку банків та індустріалізації економіки» - [Електронний ресурс]: http://kneu.edu.ua/userfiles/Credit_Economics_Department/afedra+bankspravi/proekt_strategi.pdf

5. Рудевська В.І. Оцінка тенденцій злиттів та поглинань в банківському секторі України та їх вплив на економічну безпеку держави – с. 184-186.

УДК 336.71

Р. В. Безпалій, У. А. Никитенко
студенти V курсу фінансово-економічного факультету,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник:
І. В. Власова, к.е.н., доцент,
доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

МОДЕЛІ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Одним з провідних чинників підйому економіки держави, який забезпечує надходження податкових платежів до бюджету та створює здорове конкурентне середовище в різних галузях економіки є розвиток малого та середнього бізнесу. На жаль, малий та середній бізнес зіштовхується із серйозною проблемою доступу до фінансово-кредитних ресурсів [1]. Отримати кредити від банківських установ їм важко з багатьох причин, до яких належить: незацікавленість комерційних банків у видачі мікрокредитів, складна